Laboratoris de creació - Múltiples en 2D

Aquest curs planteja investigar les interferències entre el món del disseny i les arts plàstiques a través del múltiple. Té l'objectiu de reflexionar sobre la utilització en les arts plàstiques de les estratègies més típiques del disseny i la dissolució de les fronteres entre aquests dos mons. L'assignatura es planteja com a taller a partir de projectes dirigits on els estudiants disposaran d'un marge ampli d'acció. Dividit en dues parts, s'enfoca primer en l'estampació sobre paper i en una segona fase sobre altres suports, s'experimenta amb les possibilitats dels diferents aspectes del múltiple; la primera part està dirigida al llibre d'artista i la segona al múltiple com a objecte o intervenció artística.

Objectius formatius

El curs té l'objectiu de reflexionar sobre la utilització de diferents tècniques d'estampació emprades per artistes i dissenyadors per crear obra gràfica seriada, llibres d'artista i múltiples. L'objectiu del curs és familiaritzar-se amb algunes particularitats processuals de les tècniques gràfiques ja bé siguin les més tradicionals, com la punta seca o el gofrat, o amb els sistemes més actuals com el fotogravat, la serigrafia o el giclée, per tal de poder especular amb aquests processos, creant nous tipus d'imatges i productes.

Aquesta assignatura s'imparteix en: Català

Les tutories es podran realitzar en: Català, castellà, anglès, francès

Codi: 105760 Crèdits ECTS

Curs

Semestre

Matèria

Professora: Jo Milne

Llengües: Català

Els Laboratoris de Creació de Múltiples estan impartits en dues branques. En Multiples 2D s'enfoca, específicament sobre la creació de publicacions singulars. Primer, amb una consideració de l'estampació sobre paper i a posteriori en la consideració del llibre d'artista com a mitja d'expressió. En Múltiples 3D l'enfocament es sobre l'estampació damunt altres suports i sistemes de multiplicació com la utilització de motlles o sistemes d'impressió en 3D. Múltiples 2D esta dirigida a la consideració del múltiple com a objecte o intervenció artística.

Múltiples 2D - Publicacions singulars – Llibres d'artista

El llibre d'artista com a eina de comunicació.

El Llibre d'artista és una forma d'expressió que reinterpreta el llibre i crea un espai expositiu o una narració on la variació, la lectura, la seqüència i el pensament crític interactuen en la construcció d'un discurs plàstic en una seqüència espai-temporal. Es considera la utilització del llibre d'artista com a eina de comunicació en conjunt amb l'especulació amb els diferents formats de llibre d'artista i llurs construcció (plegat, el llibre digital, el llibre manipulat, etc.,) en format digital o en paper. Creació de dues publicacions on s'especula amb les capacitats comunicatives i crítiques del format del llibre i llur lectura, on s'entén el llibre com a una

totalitat, on tots els aspectes articulen la narració; la textura, el suport, el contingut, el ritme de lectura, i el format del llibre i es qüestiona que és un llibre.

Consideració de diferents sistemes d'enquadernació i de plec per fomentar una especulació sobre les possibles estructures del llibre d'autor (plec, bandera, concertina, japonesa, etc.). Introducció tècnica a diferents sistemes d'estampació (punta seca, fotolitografia, serigrafia, relleu, gofrat).

Continguts de l'assignatura

L'assignatura es planteja com a taller a partir de projectes dirigits on, els i les estudiants, disposaran d'un marge ampli d'acció. Dividit en dues parts, on s'enfoca, primer, en l'estampació sobre paper i, segon, sobre altres suports, s'experimenta amb les possibilitats dels diferents aspectes del múltiple; la primera part dirigida al llibre d'artista i la segona al múltiple com a objecte o intervenció artística.

Múltiples 2D

El llibre d'artista com a eina de comunicació.

El Llibre d'artista és una forma d'expressió que reinterpreta el llibre i crea un espai expositiu i una narració en petit format, on la serialització, la lectura, la seqüència i el pensament crític interactuen en la construcció d'un discurs plàstic en una seqüència espai-temps. Anàlisi de la utilització del llibre d'artista com a eina de comunicació i especulació amb els diferents formats de llibre d'artista (plegat, el llibre digital, el llibre manipulat, etc...) en format digital o en paper. Creació d'un espai expositiu en format de llibre on s'especula amb les capacitats comunicatives i crítiques del format del llibre i el seu contingut, on s'entén el llibre com a una totalitat, on tots els aspectes articulen la narració: la textura, el suport, el contingut, el ritme de lectura i el format del llibre. Introducció a diferents sistemes de plec i d'enquadernació per fomentar una especulació sobre les possibles estructures del llibre d'autor.

Introducció a sistemes d'estampació (punta seca, fotolitografia, serigrafia, relleu, gofrat) i formes d'enquadernació (plec, flag, concertina, japonesa, etc.)

Metodologia docent i activitats formatives

Metodologia docent

Entès com un espai de creació i d'especulació es combinaran sessions teòriques, de visionat d'imatges i de debat sobre lectures, amb sessions pràctiques on es desenvoluparan exercicis fora i dins del taller de Barra de Ferro.

<u>Activitats Dirigides</u>

- **Activitat:** Classes teòriques: classes magistrals i debat en gran grup

  Resultats d'aprenentatge: CE3, CE 22

- **Activitat:** Taller de tecnologia: introducció a diferents processos d'estampació i assistència en la resolució de les dificultats tecnològiques i constructives.

  Resultats d'aprenentatge: CE4, CE9.

- **Activitat:** Taller de representació: assistència en la resolució de les dificultats de representació gràfica.

  Resultats d'aprenentatge: CE3, CE4, CE 9

- **Activitat:** Presentació de treballs: presentació de resultats, parcials i finals i ronda de valoracions.

  Resultats d'aprenentatge: CE 3,2, CE 9,3, CE22,1.

<u>Activitats supervisades</u>

- **Activitat:** Tutories: tutories de seguiment i correcció del projecte.

  Resultats d'aprenentatge: CE 3,2, CE 4,1, CT 10, CT 15, CT 19

- **Activitat:** Desenvolupament dels projectes i aprenentatge dels processos d'estampació. CE 3,2, CE 4,1, CE9,3, CE 22,1, CT 10, CT 15, CT 19

<u>Activitats Autònomes</u>

- **Activitat:** Informació i documentació: treball autònom de recerca de fonts, recollida d'informació, anàlisi i elaboració documental de la mateixa.
- **Resultats d'aprenentatge:** CT19.

- **Activitat:** Elaboració de projectes: treball autònom de formulació de programes de disseny i el seu desenvolupament a partir de situacions simulades i pautes per al desenvolupament del projecte.
- **Resultats d'aprenentatge:** CE3, CE 4, CE 9, CT10, CT15, CT19

<u>Activitats Formatives</u>

Primera part - Múltiple 2D/3D - El llibre d'artista

El Llibre d'artista és una forma d'expressió que reinterpreta el llibre i crea un espai expositu i una narració en petit format. La serialització, la lectura, la seqüència i el pensament crític interactúen en la construcció d'un discurs plàstic en una secuencia espai-temps. Anàlisi de la utilització del llibre d'artista com a eina de comunicació i especulació amb els diferents formats de llibre d'artista (plegat, llibre objecte, llibre digital, llibre manipulat,...) en format digital o de paper.

Projecte 1 – El llibre d'artista

- Elaboració de diferents maquetes de tipus de plec i enquadernació 5%
- Llibre d'artista d'un plec – Realització d'un llibre d'artista de només un plec de un full de DINA4 que articula o respon a la pregunta *Què és un llibre d'artista?* 10%
- Elaboració d'un llibre d'artista individual de tema i format lliure 25%

Projecte 2 – Mutatis Mutandi (Llibre d'artista grupal)

Consideració de referents antics (incunables, manuscrits i llibres antics) i del concepte de la creació a quatre mans. Una consideració del paper de la col·laboració en la creació gràfica i també sobre com el palimpsest i la variació s'han utilitzat per la creació de lectures amb

múltiples veus. Plantejament i desenvolupament d'un treball de creació visual a quatre mans que reinterpreta un gènere de llibre antic.

- Avantprojecte – conceptualització i projecció del llibre d'artista grupal reinterpretant el gènere de l'incunable o manuscrit elaborat abans de Gutenberg. 10%
- Realització del llibre d'artista grupal, presentació oral i memòria descriptiva del projecte. 25%

Participació 25% Assistència mínima per ser avaluat: 80%

*Les notes per a cada apartat de l'assignatura estan calculades per separat.

Avaluació

Sistema d'avaluació

Avaluació continuada

L'objectiu de l'avaluació continuada és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo.

A partir de la segona matrícula, l'avaluació de l'assignatura podrà consistir, a decisió del professor, en una prova de síntesi, que permet l'avaluació dels resultats d'aprenentatge previstos en la guia docent de l'assignatura. En aquest cas, la qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

Normativa general d'avaluació

- Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0.
- Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.
- Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.
- En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Criteris d'avaluació

Com una gran part del curs es basa en l'experimentació i l'estampació en el taller, s'avaluarà l'assistència i el grau d'implicació de l'alumne en el curs i la seva participació activa en les presentacions i rodes de valoració. La qualificació final es basarà en una avaluació continuada del treball de l'estudiant amb la demostració de les competències assolides mitjançant la presentació dels projectes que respondran als dos projectes de les dues parts separades de l'assignatura. En els 4 projectes s'avaluarà tant la preparació i experimentació com la realització dels projectes.

La comprensió de l'alumne de les diferents tècniques s'avaluarà fonamentant-se en l'elaboració de les matrius, la qualitat gràfica de les imatges, l'adequació de la imatge al medi, l'assimilació del procés d'estampació i tot el treball d'investigació que forma el fonament dels treballs finals. (75%)

L'altre 25% de la nota correspon al seguiment de la participació activa en les tutories, tallers i sessions conjuntes de treball i correcció. (Dins aquest 25%, el 10% correspon a l'assistència).

Assistència mínima per ser avaluat: 80%

En cas d'absència s'haurà de lliurar el certificat corresponent i pactar el lliurament dels treballs pendents. L'avaluació dels exercicis es farà al llarg del curs. En cas d'un exercici suspès o amb nota baixa l'estudiant ~~es~~ podrà ~~re~~presentar el treball en el portafoli final.

La no presentació total o parcial dels treballs així com l'absència reiterada i injustificada a les sessions presencials, conduiran a la qualificació de "no presentat".

Procés de revisió

La revisió es pot sol·licitar al professorat corresponent i es realitzarà durant la setmana indicada al calendari lectiu.

L'estudiant que vol presentar un treball a una reavaluació per un suspès o per una absència justificada podrà presentar els treballs pendents al final de la primera setmana de recuperacions seguint els mateixos requisits com el primer lliurament.

Avaluació

Avaluació continuada

L'objectiu de l'avaluació continuada és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo.

A partir de la segona matrícula, l'avaluació de l'assignatura podrà consistir, a decisió del professor, en una prova de síntesi, que permet l'avaluació dels resultats d'aprenentatge previstos en la guia docent de l'assignatura. En aquest cas, la qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

Normativa general d'avaluació

- Per considerar superada una assignatura, caldrà que s'obtingui una qualificació mínima de 5,0.
- Una vegada superada l'assignatura, aquesta no podran ser objecte d'una nova avaluació.
- Es considerarà "No Avaluable" (NA) l'estudiant que no hagi lliurat totes les evidències d'aprenentatge o no hagi assistit al 80% de les classes sense haver justificat les absències. En cas d'absència justificada, l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el professor en el moment de la reincorporació per determinar la recuperació de les activitats a les quals no hagi assistit.
- En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui

instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Criteris d'avaluació

Com una gran part del curs es basa en l'experimentació i l'estampació en el taller, s'avaluarà l'assistència i el grau d'implicació de l'alumne en el curs i la seva participació activa en les presentacions i rodes de valoració i la seva especulació amb els processos d'estampació. La qualificació final es basarà en una avaluació continuada del treball de l'estudiant amb la demostració de les competències assolides mitjançant la presentació dels projectes que respondran als dos projectes. En els 2 projectes s'avaluarà tant la preparació i experimentació com la realització dels projectes i llur presentació.

La comprensió de l'alumne de les diferents tècniques s'avaluarà fonamentant-se en l'elaboració de les matrius, la qualitat gràfica de les imatges, l'adequació de les imatges als medis, l'assimilació del procés d'estampació, l'adaptació de la narració al format del llibre i tot el treball d'investigació i planificació que forma el fonament dels treballs finals. (75%)

L'altre 25% de la nota correspon al seguiment de la participació activa en les tutories, tallers i sessions conjuntes de treball i correcció. (Dins aquest 25%, el 10% correspon a l'assistència).

Assistència mínima per ser avaluat: 80%

En cas d'absència s'haurà de lliurar el certificat corresponent i pactar el lliurament dels treballs pendents. L'avaluació dels exercicis es farà al llarg del curs. En cas de un exercici suspès o amb nota baixa l'estudiant es podrà representar el treball en el portafoli final.

La no presentació total o parcial dels treballs així com l'absència reiterada i injustificada a les sessions presencials, conduiran a la qualificació de "no presentat".

Procés de revisió

La revisió es pot sol·licitar al professorat corresponent i es realitzarà durant la setmana indicada al calendari lectiu.

L'estudiant que vol presentar un treball per una reavaluació donat a un suspès o per una absència justificada és podrà presentar els treballs pendents al final de la primera setmana de recuperacions seguint els mateixos requisits com el primer lliurament.

Procés de reavaluació

Normativa general

- No es contemplen sistemes de reavaluació en els casos de les pràctiques externes, els TFG, i les assignatures / activitats formatives que, pel seu caràcter eminentment pràctic, no ho permeten.
- Per participar a la reavaluació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul.

Normativa específica de l'assignatura

L'estudiant ha de seguir els mateixos requisits que el lliurament original de l'exercici.

Bibliografia

AAVV. (2003) Art gráfico y nuevas tecnologías. Madrid: Fund. BBVA, Calcografía Nacional.

AAVV, (2004) Put about, a critical anthology on independent publishing. Londres, Bookworks.

Bodman, S. & Black, A.C., (2004) Creating Artist´s books. Londres.

Bury, S. (1995) Artists' books: the book as a work of art: 1963-1995. Aldershot : Scholar Press.

Carrion, U. (1975) El nuevo arte de hacer libros, Amsterdam, Plural

Castleman, R., (1994) A century of artists books. Nova York : Museum of Modern Art, 1994.

Schraenen, Guy, (2016) Querido Lector. No Lea, Madrid, MNCARS.

Smith, Keith A. (1993) A Structure of the Visual Book. Nova York (Sigma Foundation) 1993.
Smith, Keith A. Non-Adhesive Binding. Nova York (Sigma Foundation).

Turner, Silvie. (1993) Facing the page: British artists' books: a survey: 1983-1993. Londres: Estampa, 1993.

Vilchis Esquivel, Luz del Carmen (2017) El Libro de artista, Teoría y praxis desde la experiencia de "El Archivero", EEUU. Palibro,

Wasserman, K. (2012) The book as art: artists books from the National Museum of Women in the Arts. NY. Princeton Architectural Press

Weitman, W. & Wye,D.(2006) Eye on Europe: prints, books and multiples 1960 to now. - MOMA, NY.

Recursos - Col·leccions, Fires i Galeries de llibres d'artista

Arts Libris, Fira del llibre d'art i disseny a Barcelona

Boekie Woekie, Books by Artists

Bookworks, Londres

Arts of the Book Collection, Yale University, EEUU

The Curwen Studios, Fine Art Lithographic Printers and Publishers

Kunstbibliothek, Staatliche Museen zu Berlin, Book and Media Art Collection

Tinta Invisible Edicions, Barcelona

El Gravat Calcogràfic

EINA Barra de Ferro

PRINT.ed @printedeina

Competències i resultats d'aprenentatge

Competències específiques

Competència

CE3. Sintetitzar aquells coneixements i habilitats d'expressió plàstica, de tècniques de representació i de materials i tecnologies productives que permetin plantejar i desenvolupar projectes de disseny.

Resultats d'aprenentatge

CE3.2. Aplicar les qualitats plàstiques i expressives en la formalització dels projectes de disseny.

CE3.3. Aplicar els diferents procediments fotogràfics en funció de les necessitats comunicatives i expressives del projecte de disseny.

CE3.4. Utilitzar els diferents procediments i tècniques fotogràfiques adaptant-les als requeriments del projecte.

Competència

CE4. Utilitzar les tècniques bàsiques d'expressió plàstica (dibuix, color i volum) per a representar i crear formes en dues o tres dimensions.

Resultats d'aprenentatge

CE4.1. Descriure els condicionants tècnics i els potencials expressius de les diferents tècniques de creació gràfica (gravat, litografia, serigrafia, impressió digital, etc.).

CE4.2. Utilitzar els recursos expressius de la fotografia per a la generació d'imatges.

CE4.3. Desenvolupar projectes artístics en diferents formats: edicions, instal·lacions, peces per a exposició, etc.

Competència

CE9. Demostrar conèixer i estar familiaritzat amb l'ús del mitjà audiovisual, l'entorn digital i les seves eines de creació i producció.

Resultats d'aprenentatge

CE9.3. Combinar les tècniques artístiques tradicionals amb els mitjans digitals de manipulació de la imatge.

Competència

CE22. Dominar els llenguatges plàstics per adequar les intencions comunicatives i expressives a l'ús dels mitjans i tècniques artístiques.

Resultats d'aprenentatge

CE22.1. Relacionar els llenguatges plàstics amb les possibilitats comunicatives i expressives de les diferents tècniques artístiques.

Competències transversals

CT10. Motivació per la qualitat, tant en els plantejaments conceptuals i argumentals, com en la resolució formal i en els detalls de l'acabat final d'un projecte de disseny.

CT15. Valorar i preservar el patrimoni cultural, artístic i paisatgístic.

CT19. Demostrar una disposició afectiva positiva envers els valors estètics i les qualitats formals de l'entorn material i visual.